

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

An per Professionem solemnem? parag 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

circumstantiæ, & mores personarum, nam sic tandem apparebit, an rationabiliter ad sit prædictus timor.

8. Ut vir promoveatur ad Episcopatum, non esse causam sufficientem, nisi id valde necessarium sit ad bonum commune, bene docet ibid. Sanchez.

9. At verò, ut validè Pontifex dispense, nullam requiri causam, quia Christus omnè circa hoc auctoritatem concessit Pontifici, nè relinqueret locum perplexitati, nonnulli putant, cum Henriquez, a sed tutior h communitior, verior, & mihi certa sententia est, requiri causam justam, sicuti in dispensatione Votorum, & juramentorum communiter docemus, de quibus alibi dictum est.

§. II.

An Matrimonium Ratum dissolvatur per Professionem Solemnem?

Dissolvi, non est dubium, & ita definitum legimus in Tridentino. *d Si Iuramentum, per solennem Professionem alterius cond Jugum non dirimi, anathema sit.* Alios Sacrorum Canonum Textus vide apud citatos, atque hæc definitio Tridentini cum sit absoluta, comprehendit omne Matrimonium ratum, etiam Infidelium venientium ad fidem, etiam altero invito, etiam post multos annos à contracto Matrimonio, si nondum sit consummatum.

2. Ex eadem definitione fit, ut conjux relictus in sæculo possit, non quidem statim post ingressum alterius in Novitiatum (quocertè vinculum Matrimonii non solvitur) sed post Professionem emissam, etiam si debeat expectari integer annus, immodò etiam plus, ut si sponsa erat duodennis, quæ non poterit profiteri, nisi post quatuor annos, hoc est, donec compleat annum decimum sextum ex Tridentino, ut notat Sanchez, Pont. aliique apud Castropal. *f* fit, inquam, ut possit dictus relictus novum sibi Matrimonium conquire post professionem alterius. Quod si Religiosus, qui antea fuerat conjux, deinde dispensetur à Pontifice de suis Votis solennibus, & egrediatur à Religione, poterit quamcumque eligere pro suo novo Matrimonio. Idque verum est, etiam si utriquè conjuges

Religionem assumpsissent, & deinde similem dispensationem obtinuissent, poterunt enim cum aliis quibuscunque Matrimonio copulari. Ratio clara omnium horum est, quia jam ruptum fuit prius vinculum. Idque ex institutione Christi Domini, ut mox numero quarto.

3. Atque hinc etiam collige, ejusmodi Religiosum, qui olim conjux fuit, peccando contra Castitatem, peccare quidem Sacrilege contra Votum, non tamen committere adulterium, quia non peccat contra fidem datam in Matrimonio, cum jam Matrimonium, vinculo dissoluto, nullum ad sit, unde etiam sequitur, pari modo contra Castitatem ipsum (& quidem sacrilege) peccaturum, si copuletur cum eadem ipsa, cum qua contraxerat Matrimonium ratum, quia dissoluto vinculo, illa sua amplius non est. Id non ita esse, quando quis post divortium professionem emittit, quia divortium non solvit Matrimonii vinculum, dicemus infra cum de Divortio.

4. Quo autem jure hæc dissolutio fiat, hoc potèd controversum est apud DD. nobis tamen ex dictis quæsto remanet decisa: fit enim, ut superius indicavimus ex dispositione, quam Christus Dominus ob favorem Religionis, quæ est quædam mors spiritus, concessit Fidelibus, quamque per Ecclesiam ab ipso exordio nobis significavit.

Per Professionem cujus Religionis dissolvatur Matrimonium Ratum?

5. Jam verò ad majorem præcedentium explicationem, Inquires Primò, per cujusnam Religionis professionem, hæc dissolutio fiat?

6. Respondeo. Per ejus Religionis approbata à Pontifice Professionem, cujus Vota solennia constituunt verum Religiosum: hæc autem sunt, quæ legitimè obligant, tum ex parte profitentis, tum ex parte Religionis, nomine Ecclesiæ acceptantis. Hinc Vota emissà à Tertiariis, qui in læculo vivunt, vel etiam in aliqua Congregatione simul, sed non cum dicta solennitate, non dirimunt Matrimonium, dirimunt contra, si in Congregatione collegialiter vivant cum Approbatione Pontificis, quia tunc ea Congregatio esset vera Religio, h.

7. Hinc

a Henr. li. 11. de ma. tr. c. 8. nu. 11. lit. G. b Ap. A. ver. q. 2. matr. sec. 6. V. requiritur

Lib. 4. in Decal. ubi 1. de disp.

San. l. 2. matr. d. 24. n. 27.

f Ap. Castropal. f fit, inquam, ut possit dictus relictus novum sibi Matrimonium conquire post professionem alterius. Quod si Religiosus, qui antea fuerat conjux, deinde dispensetur à Pontifice de suis Votis solennibus, & egrediatur à Religione, poterit quamcumque eligere pro suo novo Matrimonio. Idque verum est, etiam si utriquè conjuges

7. Hinc advertis, à Voto simplicis Castitatis nullo modo Matrimonium dissolvi, quia jam solenne illud non est.

8. Quid de Votis Ordinum Militarium?

Respondeo. Si de militibus Sancti Jacobi, Alcantare, Calatraviæ, & similibus agas, eorum Vota Matrimonium non dirimunt, quia, esto, nonnulli, & quidem probabiliter, asserant, eos esse Religiosos, quia tamen ipsorum status non est incompatibilis cum Matrimonio, dirimere illud eorum Vota non possunt. Si verò agas de Militibus S. Joanni Hierosolymitani, vulgò Melitenensibus, sine dubio eorum Vota dirimunt, quia ii sunt veri Religiosi ex communi sententia, nec cum ipsorum statu subsistere Matrimonium potest. Lege Sperellum, & Leandrum, b qui affert Pontium restantem, ita Sacram Congregationem Cardinalium declarasse.

Gregor. d. 1. c. 1. nu. 44. de ma- trim. q. 14.

9. Per Vota Clericorum, vel Monialium prædictorum Ordinum, qui in Claustro vivunt, verique sunt Religiosi, Matrimonium dissolvi, rectè notat Sanchez loco citato, quia tunc illa Vota sunt solennia. In Claustro, dixi, nam Vota Clericorum Ordinum militarium (præter Ordinem Sancti Joannis Hierosolymitani) qui extra Claustra vivunt, cum sint ejusdem rationis, ac sunt Vota eorundem militum, eandem naturam sequuntur, nec dissolvere Matrimonium possunt, ut habet Hurtad. e contra Pontium.

G. Hurt. d. 8. matr. diff. 6. nu. 24. de Pont. lib. 1. cap. 6.

An per Vota Biennii Societatis?

Gregor. XIII. Bull. de scin- dente Do- mino. G. Hurt. d. 8. matr. diff. 5.

10. Quid de Votis biennii Societatis Jesu, Respondeo. Afirmat Pontius, d quia hæc Vota licet solennia non sint, constituunt tamen Religiosum, & post Bullam Gregorii XIII. e sunt impedimentum dirimens Matrimonium illis superveniens, ergo, & dirimunt Matrimonium antea contractum.

G. Suar. Tr. Relig. Tr. 10. lib. 4. cap. 2. h. Leand. l. c. qu. 13. Aver. q. 2. sec. 6. §. deo pra- tera.

11. Verùm Doctores nostræ Societatis, cum quibus est omninò sentiendum, negant, Valq. Sanch. Henriq. G. Hurt. f eisdem citans, & Suarius, g Adde non nostros, Leandrum, b qui citat Cornelium, & Ochagavi- am, adde, & Aversam, i qui advertit frustra contra prædictos conniti Pontium. Ratio est, quia jus dissolvendi Matrimonium ratum ex Institutione Christi Domini. inhæret profes-

sioni Religiosæ, eo modo, quo traditum, & explicatum est ab Ecclesia; at Ecclesia solum explicuit de professione sub solennibus Votis, non verò de professione sub Votis simplicibus, ut merito dixerit Tridentinum (per solennem professionem) quasi excludens omnem non solennem.

12. Propter eandem rationem Vota Formatorum Coadjutorum, sive temporalium, sive spiritualium in dicta Societate non dirimunt Matrimonium, quia, quamvis per illa ejusmodi Coadjutores incorporentur (ut loquitur Suar. k) ultimate Societati, tamen id k Suar. l. c. fit per Vota tantum simplicia, & non per solennia. Qui nostri instituti infcius velit cognoscere, in quo differant ejusmodi Vota simplicia Coadjutorum à Votis solennibus Professorum, adeat Suarium. l

1 Suar. l. c. m Apud Pont. de matr. lib. 9. cap. 6. Quod factum nar- rat etiam Vasq. p. 2. d. 156. c. 10.

Prædictam doctrinam nonnemo m confir- mare voluit ex facto n Sancti P. Ignatii, qui Coadjutori temporali, qui transit à Matrimonio rato ad Societatem, concessit solennem Professionem, ut feliciter, sic dissolveretur vinculum Matrimonii, quod dissolvi non poterat per Vota illa Coadjutorum. Optima confirmatio, sed nihilominus posset aliquis obstinate respondere, id fecisse S. Ignatium, ad omnem scrupulum amovendum, ut sic, posset conjux relicta in sæculo majori cum lesuritate Matrimonium aliud inire, si voluisset. Vera tamen, & sufficiens datæ doctrinæ ratio est; quia, ut dixi, hæc Vota Coadjutorum solennia nequaquam sunt.

An per Ordinem Sacrum?

13. Quid denique dicemus, de Voto Castitatis imbibito in Ordine Sacro?

Respondeo. Nequaquam ab illo dirimitur Matrimonium, idque est definitum in Extravag. Antiqua de Voto; etiam si Ordo sit Sacerdotium, iminò, etiam si sit Episcopatus, ut notat G. Hurt. o

G. Hurt. d. 8. de ma- trim. diff. 4. nu. 15.

Ex dictis vides, nec Ordines Sacros, nec quæcumque Ecclesiasticam dignitatem, nec Vota simplicia, sed solum Vota solennia, sive Religiosorum, sive Monialium dirimere Matrimonium ratum; ut autem aliæ causæ dirimant, requiri, ex probabili sententia, auctoritatem Summi Pontificis; sicuti §. præced. dictum est.

Conjux volens profiteri, differre ingressum in Religionem non debet.

14. Inquires Secundò. Quo remedio urretur conjux, si alter prætextu volendi ingredi in Religionem differat ingressum, vel ingrediens modo in Novitiatum unius Religionis, modò alterius, solennia Vota procastinere?

Répondeo. Per Judicem præscribat ei terminum rationabilem peremptorium, ut profiteatur statim (sanè sumpto hoc, statim, mortali, & humano modo) vel ad conjugem relictum regrediat, ut fuscè Doctores. *a*

a Sanc. lib. 2. matr. d. 24. nu. 9.

Pont. lib. 9. c. 9. §. 10.

Castrop. de spons. p. 42. §. 5. nu. 3.

Cum animo ingrediendi Religionem, An liceat Matrimonium?

15. Inquires Tertio. Licetne mihi contrahere Matrimonium per verba de præsentibus cum certo animo non consummandi, sed ad Religionem sine consensu mei conjugis evolandum?

Répondeo duobus dictis. Dico Primò, regulariter non licere, idque sub mortali. Ratio est, quia regulariter fit primo injuria uxori, quæ cogetur expectare sine Nuptiis, donec tu profitearis. Secundò, quia tua causa frustra fuerunt fortasse multæ expensæ factæ à tua Sponsa. Tertio, quia, si tu fortè non perseveraveris in Religione, cogetur uxor, cum suo dedecore te habere conjugem ex Monacatu.

Quartò, quia das ansam non paucis suspicandi, ipsam à te propter aliquod vitium fuisse relictam. Quintò, quia si fortè ideo vis, contrahere cum animo transeundi ad Religionem, quia Votum emiseras Castitatis, te exponis evidenti periculo consummandi Matrimonium, adeoque Votum violandi. Ita Sanchez *b* alii que quidquid dicat Pont. *c*

b Sanc. lib. 1. matr. d. 43. nu. 7.

§. 12. cui

adde A-

ver. qu. 2.

sec. 6. V.

Absolute

Coninck d.

23. d. 3. n. 5

G. Hurt. d.

2. de matr.

diff. 5. sine

c Pont. lib.

6. c. 1. n. 5.

17. Dico Secundò, in aliquo raro casu magnæ necessitatis, peccatum non esse, nam propterea addidimus illud (regulariter) ratio est, quia necessitas tanta vincere possit incommoda illa, quæ modò dicta sunt. Exempla duo affert Sanchez loc. cit. Primum, si forte cogaris per metum gravem contrahere Matrimonium, tu verò firmum animum habeas, non consummandi, & resarciendi damna, si quæ sint. Secundum, si illa Matrimonii contractio tibi esset medium necessarium, ut posses ad Religionem transire, ut, si v. gr. esses car-

ere inclusus, nec aliud remedium evadendi occurreret, nisi cum illo animo Matrimonium contrahere. Quod si tua Matrimonii contractio esset necessitaria ad honorem puellæ restituendum, quam antea v. gr. violaveras, & ad ejus prolem legitimandam, tunc enim verò non modo non posses ad Religionem ire, sed obligareris, juxta alibi dicta, Matrimonium verè contrahere.

An prædicta dissolutio Matrimonii Rati liceat ob finem recedendi ab uxore molesta?

18. Inquires Quarto. Si quis dicto Matrimonio tantummodo Rato ligatus, solum, quia ipsi displicet uxor, eligat Religiosam Professionem, tanquam minus sibi malum, peccabitne?

Répondeo. Videtur hic licitè uti jure suo posse.

Subinquires. Quid, si notabile damnum venerit fæminæ, quæ difficillimè alterum virum invenire fortasse poterit?

Répondeo. Adhuc videtur vir (præscindendo ab alio inconveniente) uti posse jure suo: neque enim Caritas illum obligat cum notabili suo damno, ad fæminæ commodam. Multò magis, quia damna prædicta, per accidens, & indirectè evenirent. Adde, non irrogari injuriam fæminæ, quia etiam ipsa parem habet potestatem, & sub hac implicita conditione contraxit uterque, ut, quando cunque Matrimonium non fuerit consummatum, possit alter ad Religionem proficisci. Ita in simili respondet Sanchez. *d*

d Sanc. lib. 1. matr. d. 24. nu. 17.

§. III.

De bimestri concessio Sponsis ad deliberandum de Religione assumenda.

I. QUAMVIS semper, ut modò judicavi, etiam invito altero, possit conjux alter ad Religionem transire, Matrimonio nondum consummato, tamen dicto conjugum, sive Mari, sive fæminæ Sacri Canones concedunt bimestre (non necessario ex Sanchez *e* com- *e* *Sanc. lib. 2. matr. d. 24. nu. 17.* plectens sexaginta dies, sed dies illos, secundum, quod occurrunt eo tempore, quo de præsentibus contrahitur Matrimonium) bimestre, inquam, numerandum de momento ad momentum, à puncto Matrimonii contracti, usque